

Početna stranica>Obiteljskopравни predmeti i nasljeđivanje>Roditeljska odgovornost – skrbništvo nad djecom i prava na kontakt

Otvoreni postupci u području građanskog pravosuđa koji su započeti prije isteka prijelaznog razdoblja nastaviti će se na temelju prava EU-a. Na temelju uzajamnog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom na portalu e-pravosuđe do kraja 2024. ostatak će dostupne informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Roditeljska odgovornost – skrbništvo nad djecom i prava na kontakt

Engleska i Wales

1 Što u praktičnom smislu znači pravni pojam „roditeljska odgovornost“? Koja su prava i obveze nositelja roditeljske odgovornosti?

Roditeljska odgovornost znači sva prava, dužnosti, ovlasti i odgovornosti koje na temelju zakona roditelj djeteta ima u odnosu na to dijete i njegovu imovinu. To se odnosi na sve obveze koje može imati u odnosu na dijete (kao što je obveza uzdržavanja) te sva prava koja, u slučaju smrti djeteta, može imati u odnosu na imovinu djeteta. Na temelju prava Engleske i Walesa smatra se da roditeljska odgovornost ne obuhvaća odluke o tome s kim bi dijete trebalo živjeti i s kim bi dijete trebalo provoditi vrijeme.

2 Tko u pravilu ima roditeljsku odgovornost nad djetetom?

Ako su roditelji djeteta u braku ili registriranom partnerstvu, roditeljsku odgovornost imaju i majka i otac (ili drugi ženski roditelj). Majke uvijek imaju roditeljsku odgovornost, a neoženjeni očevi ili drugi ženski roditelj koji nije u braku ili registriranom partnerstvu s majkom djeteta mogu je steći na temelju sporazuma s majkom, sudskog rješenja i upisa rođenja u registar zajedno s majkom djeteta. Maćeha ili očuh može imati roditeljsku odgovornost na temelju sporazuma s roditeljem ili roditeljima djeteta koji imaju roditeljsku odgovornost ili na temelju sudskog rješenja. Osoba koja ima sudsko rješenje u pogledu toga s kim bi i kada dijete trebalo živjeti ima roditeljsku odgovornost u razdoblju trajanja tog rješenja, a ponekad i dulje. Rješenjem o posvojenju roditeljska odgovornost dodjeljuje se bez vremenskog ograničenja, osim ako se opozove. Posebni skrbnici (vidjeti odgovor na pitanje 3. u nastavku) imaju roditeljsku odgovornost za vrijeme trajanja rješenja. Tijelo lokalne samouprave ima roditeljsku odgovornost nad djetetom ako je u odnosu na njega izdano rješenje o skrbi. Osoba koja ima roditeljsku odgovornost na temelju članka 16. Haške konvencije o zaštiti djece iz 1996. zadržava roditeljsku odgovornost i nakon što dijete stekne uobičajeno boravište u Engleskoj i Walesu; izvršavanje te roditeljske odgovornosti provodi se u skladu s pravom Engleske i Walesa.

3 Ako roditelji nisu sposobni ili ne žele snositi roditeljsku odgovornost nad svojom djecom, može li se umjesto njih odrediti neka druga osoba?

Sud može imenovati posebnog skrbnika da izvršava roditeljsku odgovornost ako roditelji ne mogu skrbiti za dijete. Roditelj koji ima roditeljsku odgovornost može imenovati neku osobu djetetovim skrbnikom u slučaju svoje smrti. Lokalno tijelo (tijelo socijalne skrbi) ima roditeljsku odgovornost ako se dijete nalazi u njegovoj skrbi.

4 Ako se roditelji razvedu ili prekinu odnos, kako se rješava pitanje roditeljske odgovornosti u budućnosti?

Rastava para ne utječe na roditeljsku odgovornost, neovisno o tome jesu li oni bili u braku. Sud može ograničiti izvršavanje roditeljske odgovornosti ako to smatra primjerenim. U nekim slučajevima sud može u potpunosti oduzeti roditeljsku odgovornost (iako je ne može oduzeti roditeljima koji su u braku).

5 Ako roditelji postignu dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koje se formalnosti moraju poštovati kako bi taj sporazum postao pravno obvezujući?

Taj se sporazum mora sastaviti na obrascu [sporazuma o roditeljskoj odgovornosti](#).

Pojedinosti o adresama sudova mogu se pronaći na internetskim stranicama

[Sudske službe Njegovina Veličanstva \(Her Majesty's Courts and Tribunals Service \(HMCTS\)\)](#). Obrascu su priložene napomene s uputama. Budući da će sastavljanje sporazuma ozbiljno utjecati na pravni položaj obaju roditelja, preporuča se da potraže pravni savjet prije ispunjavanja obrasca. Ime i adresu pravnog savjetnika (*solicitor*) na potrebnoj lokaciji u Engleskoj i Walesu mogu dobiti od Službe za pronalaženje pravnog savjetnika pri Udruženju pravnika (00 44 (0)20 7242 1222) ili:

na lokalnom obiteljskom sudu

pri [Uredu za savjetovanje građana](#)

u pravnom centru

u lokalnoj knjižnici.

U nekim slučajevima mogu imati i pravo na pravnu pomoć.

Roditelji moraju dostaviti dokaz o identitetu, a njihove potpise mora ovjeriti ovlašten sudski službenik. Majka bi sa sobom na sud trebala ponijeti dokaz da je majka djeteta te će stoga trebati primjerak cjelovitog rodnog lista djeteta. Trebat će ponijeti i dokaz o identitetu koji sadržava fotografiju i potpis (na primjer, karticu s fotografijom, službenu propusnicu ili putovnicu). Otac će trebati ponijeti dokaz o identitetu koji sadržava fotografiju i potpis (na primjer, karticu s fotografijom, službenu propusnicu ili putovnicu).

Nakon potpisivanja i potvrđivanja treba izraditi dvije preslike obrasca. Izvornik obrasca sporazuma i njegove preslike mogu se odnijeti ili poslati na The Central Family Court (Središnji obiteljski sud),

First Avenue House,
42-49 High Holborn,
London WC1V 6NP.

Središnji obiteljski sud registrirat će sporazum i zadržati izvornik. Na preslike će se staviti otisak pečata i poslati svakom roditelju na adresu navedenu u sporazumu. Sporazum neće stupiti na snagu sve dok ne bude zaprimljen i registriran na Središnjem obiteljskom sudu. Za upis sporazuma o roditeljskoj odgovornosti ne naplaćuje se pristojba. Ako je riječ o više od jednog djeteta, za svako se dijete mora ispuniti zaseban obrazac.

6 Ako roditelji ne mogu postići dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koja je alternativa rješavanju spora a da se izbjegne izlazak pred sud?

Usluge mirenja dostupne su kako bi se roditeljima pomoglo da postignu zadovoljavajući dogovor o budućoj roditeljskoj skrbi za dijete. Svaki postignuti sporazum mora se registrirati pri sudu. Registracija je potrebna kako bi sporazum bio valjan i izvršiv.

Više informacija o obiteljskom mirenju može se pronaći na internetskim stranicama [Ministarstva pravosuđa](#).

7 Ako roditelji izađu pred sud, o kojim pitanjima u vezi s djetetom može odlučivati sudac?

Sudac može odlučiti s kim će i kada dijete živjeti. Sudac može odlučiti i s kim će i kada dijete provoditi vrijeme ili imati kontakt. Roditelje se potiče da postignu dogovor o kontaktu s djetetom. Sudovi ne odlučuju o plaćanju naknade za uzdržavanje djece jer o tome, u slučaju da se roditelji ne mogu usuglasiti, odlučuje

Služba za uzdržavanje djece. Roditelji se uglavnom dogovore o školi koju će dijete pohađati; ako se ne mogu dogovoriti, o tome odlučuje sudac posebnim rješenjem. Dijete zadržava svoje ime, osim ako sud odluči drukčije. Sud isto tako može spriječiti osobu u izvršavanju dijela roditeljske odgovornosti na temelju rješenja o zabrani određenih radnji. Sud može odlučiti i o trajnom odvođenju iz jurisdikcije i promjeni prezimena (vidjeti pitanje 8.).

8 Ako sud odluči da jedan roditelj treba imati isključivu skrb nad djetetom, znači li to da on ili ona može odlučivati o svim pitanjima u vezi s djetetom a da se prethodno ne savjetuje s drugim roditeljem?

Sud očekuje da roditelji sporazumno donose odluke. Ako oba roditelja imaju roditeljsku odgovornost, roditelj koji ima rješenje u pogledu toga s kim će dijete živjeti mora pribaviti suglasnost roditelja koji ne živi s djetetom (i svake druge osobe koja ima roditeljsku odgovornost) za trajno odvođenje djeteta iz Ujedinjene Kraljevine ili mora imati dopuštenje suda. Roditelj s kojim dijete živi na temelju rješenja može se kretati unutar jurisdikcije (Engleska i Wales). Za promjenu djetetova prezimena potrebna je suglasnost svih osoba koje imaju roditeljsku odgovornost ili dopuštenje suda.

9 Ako sud odluči da roditelji trebaju imati zajedničku skrb nad djetetom, što to znači u praksi?

Roditelji će dijeliti pravo na život s djetetom. Dijete će provoditi dio vremena sa svakim roditeljem u skladu sa sudskim rješenjem. Mogu se pojaviti praktični učinci na iznos naknade za uzdržavanje djeteta koju treba platiti.

10 Kojem se sudu ili tijelu trebam obratiti ako želim podnijeti zahtjev za roditeljsku odgovornost? Koje se formalnosti moraju poštovati? Koje dokumente trebam priložiti zahtjevu?

Zahtjev se može podnijeti obiteljskom sudu na temelju članka 4. **Zakona o djeci iz 1989.** Podaci za kontakt sudova mogu se pronaći na internetskim stranicama **Sudske službe Njezina Veličanstva (Her Majesty's Courts and Tribunals Service)**. Na tim internetskim stranicama nalazi se i **obrazac zahtjeva**. Preslika obrasca zahtjeva mora se poslati svakoj osobi koja ima roditeljsku odgovornost. Dokumenti se podnose kasnije, u skladu s uputama suda.

11 Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima? Postoji li hitni postupak?

Postupak je opisan u prethodnom tekstu. Ne postoje hitni postupci za stjecanje roditeljske odgovornosti.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Pravna pomoć može se dobiti samo ako se predoče dokazi o nasilju u obitelji.

13 Je li moguće uložiti žalbu protiv odluke o roditeljskoj odgovornosti?

Da. Protiv odluka okružnog suca o roditeljskoj odgovornosti može se podnijeti žalba regionalnom sudu. Žalbe protiv odluka okružnog suca pri Visokom sudu podnose se sudu Visokog suda.

14 U određenim slučajevima potrebno je obratiti se sudu kako bi se zatražilo izvršenje odluke o roditeljskoj odgovornosti. Kojem se sudu trebam obratiti u takvim slučajevima i koji se postupak primjenjuje?

Roditeljska odgovornost je pravo i ne može se izvršiti samo po sebi. Neostvarivanje roditeljske odgovornosti može se riješiti podnošenjem zahtjeva obiteljskom sudu za odlučivanje o konkretnom spornom pitanju, kao što je obveza uzdržavanja djeteta. Pojednosti o adresama sudova mogu se pronaći [ovdje](#).

15 Što trebam učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala i izvršila odluka o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici?

Ako želite izvršiti rješenje o pravu na kontakt ili članku 11. stavku 8. iz druge države članice na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 (Bruxelles II.a), trebate pribaviti potvrdu propisanu tom uredbom od suda koji je donio odluku i podnijeti zahtjev Glavnom registru na adresu Središnjeg obiteljskog suda radi priznanja ili izvršenja rješenja. Kad je riječ o registraciji, priznavanju ili nepriznavanju drugih rješenja, trebate podnijeti zahtjev Glavnom registru.

16 Kojem se sudu u ovoj državi članici trebam obratiti kako bih podnio prigovor na priznanje odluke o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici? Koji se postupak u takvim slučajevima primjenjuje?

Trebali biste se usprotiviti donošenju rješenja na sudu u jurisdikciji podrijetla **prije donošenja tog rješenja**. Ako je tako predviđeno pravom te države, svakoga tko je zainteresiran za predmet trebalo bi obavijestiti o tome da sud raspravlja o zahtjevu za rješenje. Pravom te države članice utvrđeno je koju radnju možete poduzeti kako biste se usprotivili donošenju rješenja.

17 Koje se pravo primjenjuje u postupku o roditeljskoj odgovornosti ako dijete ili stranke ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Postupak se mora pokrenuti na sudu u jurisdikciji u kojoj se nalazi uobičajeno boravište djeteta.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 10/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.